

Sygn. akt I ACz 903/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym :

	Przewodniczący:	SSA Marek Klimczak

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **J. W.**

przeciwko **S. Z.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 24 września 2014r. sygn. akt I C 721/14

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krośnie oddalił wniosek powoda o zwolnienie od opłaty sądowej od pozwu. Podejmując taką decyzję Sąd Okręgowy miał na uwadze, że powód dochodzi w pozwie zasądzenia kwoty 210.000 zł z tytułu udzielonej pozwanemu pożyczki, jest właścicielem działki wraz z budynkiem mieszkalnym i samochodem, nie pracuje i jest na utrzymaniu matki. Sąd zaznaczył również, że zadaniem powoda nie było tylko złożenie oświadczenia w trybie art. 102 ust. 2 u.k.s.c. ale wykazanie braku realnych możliwości poniesienia konkretnej kwoty tytułem opłaty sądowej. Zważywszy zaś, na wyjątkowość instytucji zwolnienia od kosztów nie ma powodów by wnioskujący, który udzielał wysokich pożyczek korzystał z tego wyjątku.

W zażaleniu na powyższe powód wniósł o uchylenie przedmiotowego postanowienia i zwolnienie go od opłaty od pozwu zgodnie z pierwotnym wnioskiem. W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, iż Sąd I instancji w sposób dowolny dokonał analizy stanu faktycznego, bezzasadnie przypisał powodowi konieczność zakładania, że powinien przewidywać możliwość niezwrócenia pożyczki przez pożyczkobiorcę (pozwanego) i uprzednio zebrać odpowiednie środki na opłatę od pozwu. Sugerowanie, zaś przez Sąd, że powód może dokonać zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pod jej zastaw kredytu na opłatę od pozwu, ocenił skarżący jako, co najmniej, niestosowne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powoda jest oczywiście bezzasadne.

Rację ma Sąd Okręgowy wskazując na wyjątkowy charakter instytucji zwolnienia od kosztów sądowych. Postępowanie sądowe w sprawach cywilnych jest co do zasady odpłatne, a sąd nie podejmuje żadnej czynności na skutek pisma od którego nie została uiszczona należna opłata. Zwolnienie od kosztów sądowych w całości czy w części, zawsze stanowi

wyjątek od zasady ich ponoszenia i przysługuje osobom, które nie są w stanie ponieść tych kosztów bez uszczerbku w utrzymaniu koniecznym dla siebie i rodziny. Oceny przesłanek zastosowania art. 102 ust. 1 u.k.s.c. nie można dokonywać w oderwaniu od celu tego przepisu. Ma on, w interesie społecznym umożliwić ubogiej stronie obronę i dochodzenie jej słuszných praw przed sądem, urzeczywistniając ten sposób konstytucyjną zasadę równości w dostępie do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

W rozpoznawanej sprawie odmowa udzielenia powodowi zwolnienia od kosztów sądowych (opłaty sądowej od pozwu) przedstawionych wyżej zasad nie narusza. Usprawiedliwione jest, bowiem założenie, iż uiszczenie przez powoda wymaganej opłaty nie naruszy w jego przypadku granicy utrzymania koniecznego, a tym samym, nie będzie stanowić bariery finansowej nie do pokonania w dostępie do sądu.

Uwagi powyższe znajdują należyte oparcie w ustaleniach faktycznych, na których opiera się zaskarżone rozstrzygnięcie. Wbrew zarzutowi skarżącego, uzasadnienie tego rozstrzygnięcia dowodzi, iż analiza danych przedstawionych przez powoda nie może być uznana za dowolną, gdyż wnioski z niej wyprowadzone nie naruszają zasad logicznego rozumowania, jak też nie kłócą się z doświadczeniem życiowym. Powód bez wątplenia nie może być zaliczony do osób ubogich. Świadczy o tym jego stan majątkowy wynikający ze złożonego oświadczenia. Powód pozostaje sam w gospodarstwie domowym. Jest właścicielem domu murowanego o pow. 180 m² położonego w miejscowości S. oraz drugiego domu w stanie surowym (do remontu) w miejscowości C. wraz z działkami pod tymi budynkami o pow. 24 a. Jest też współwłaścicielem samochodu captiva, którego wartości szacunkowej nie podaje, pomimo pouczenia w tym zakresie zawartego w wypełnianym druku. W związku z tym zauważenia wymaga, że jest ten model samochodu to samochód terenowy o znacznej wartości (w stanie nowym o wartości ok. 100.000 zł i więcej). Sama, więc eksploatacja takiego samochodu, nie licząc kosztów związanych z utrzymaniem domu i bieżącymi kosztami utrzymania, to wydatki wymagające posiadania znacznych środków finansowych, którymi powód bez wątplenia dysponuje, skoro wydatki takie ponosi. Jeżeli przy tym zważy się, iż powód udziela pożyczki na kwotę 40.000 zł na okres ok. 9 miesięcy, żadną miarą nie może on być zaliczony do osób ubogich wymagających pomocy socjalnej, a taką jest istotnie zwolnienie od kosztów sądowych. Zważyć trzeba, że poniesienie kosztów sądowych ma charakter zwrotny (po wygraniu sprawy przez powoda do ich zwrotu będzie zobowiązany przeciwnik procesowy) i nie ma żadnych przeszkód, aby powód pozyskał wymagane środki finansowe z kredytu zabezpieczonego na nieruchomości, w której aktualnie nie zamieszkuje i która nie służy do zaspokajania jego bieżących potrzeb.

Z tych względów zażalenie powoda podlegało oddaleniu, jako bezzasadne (art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.).